

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2
TEACHERS' PARTICIPATION IN SCHOOL ADMINISTRATION AFFILIATED WITH
SERITHAI AREA CO-SCHOOL GROUP UNDER THE SECONDARY EDUCATION
SERVICE AREA 2

อนุวัฒน์ ตั้งโทยบ^{1*} และ อุไร สุทธิรัมย์²

Anuwat Tingyob^{1*} and Urai Suthiyam²

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240^{1, 2}
Ramkhamhaeng University, Ramkhamhaeng Road, Huamark Subdistrict, Bangkok District, Bangkok, 10240^{1, 2}

*Corresponding author E-mail: anuwat776@gmail.com

(Received: 26 Feb, 2021; Revised: 24 May, 2021, Accepted: 6 Jun, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างคือ ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 250 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบง่ายตามสัดส่วนประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) ครูที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การบริหารสถานศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

ABSTRACT

The objectives of this research were to investigate and compare teachers' participation in school administration affiliated with Serithai area co-school group under the Secondary Education Service Area 2, based on their educational levels and work experiences. The random sampling method was applied to select 250 teachers in the Serithai Area co-school group in the 2020 academic year. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire. The data were statistically analyzed for frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and One-way Analysis of Variance.

The research results revealed that the teacher participation in school administration, overall and by individual aspect, was found to be at a high level. Teachers with different educational levels and work experiences participated in the administration differently at the significance level of .05.

KEYWORDS: Participation, School Administration

บทนำ

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการอบรมสั่งสอนผู้เรียนให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น รวมทั้งสามารถหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะชีวิต ทักษะการประกอบอาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะพึงประสงค์ตามที่ประเทศชาติและสังคมโลกต้องการ คุณภาพของการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจแนวคิด หลักการ และการนำทรัพยากรต่าง ๆ ไปประยุกต์เพื่อพัฒนาสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “คน” เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นจึงควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมการบริหาร ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผลตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของทุกคน เพื่อให้การปฏิบัติงานในองค์การประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2551; อำภา สมันพีช, 2561) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้สถานศึกษาจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานมีปัจจัยหลาย ๆ อย่างที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน (จารุวรรณ รากเงิน, 2560; สุทธิรา เกษมราษฎร์, 2559; มุกดา แข็งแรง, 2560)

รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 (พ.ศ.2554-2558) ประจำปีงบประมาณ 2554 มีสถานศึกษาเข้ารับการประเมิน 7,985 แห่ง โดยได้รับการรับรองมาตรฐานระดับดีมาก 333 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.17 ระดับดี 5,357 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67.09 และไม่รับรองมาตรฐาน 2,295 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 28.74 (ไทยรัฐออนไลน์, 2555)

โรงเรียนสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ผลการประเมินภาพรวมของสถานศึกษาอยู่ในระดับดี แต่ตัวบ่งชี้ที่ 5 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับพอใช้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2, 2557) สะท้อนให้เห็นถึงการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาขาดการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ปฏิบัติงานขาดความชัดเจน และไม่ได้มุ่งไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาและมีผลการดำเนินงานที่ดีมีประสิทธิภาพมากขึ้นบุคลากรทุกคนต้องร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ตามบรรลุป้าหมายของสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 4 (พ.ศ. 2559-2563) มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา จะให้ความสำคัญกับกระบวนการดำเนินงานที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษา (สิริลักษณ์ วงศ์เพชร และกอบวิทย์ พิริยะวัฒน์, 2562)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงเห็นควรที่จะมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ จัดทำแผนปฏิบัติการในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารสถานศึกษาซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาระบบการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของครู สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

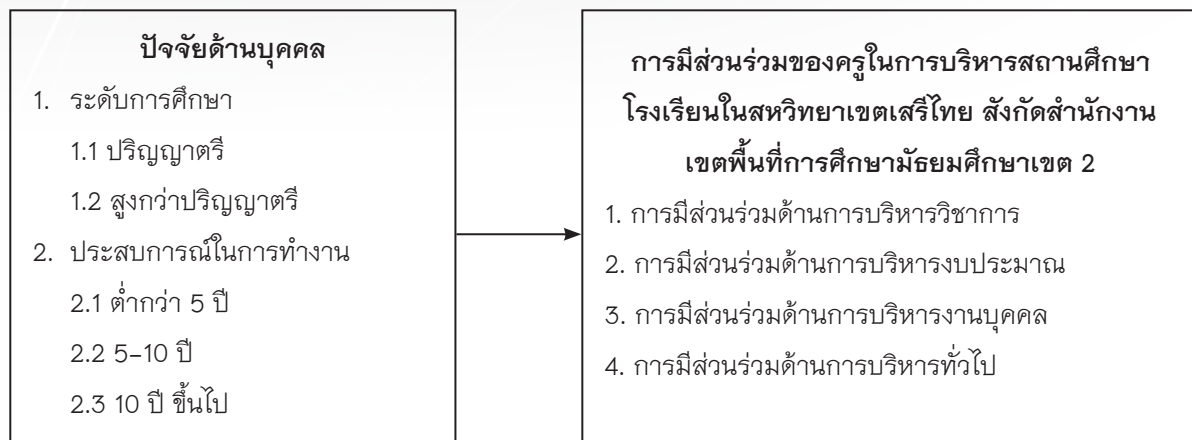
สมมุติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประชากร

ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 664 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 250 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973)

เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมตัวแปรการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา

2. สร้างแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยแบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุง แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

5. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ส่งหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. เก็บข้อมูลกับครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 18-28 ธันวาคม 2563

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน 250 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และความสมบูรณ์การตอบแบบสอบถามแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison Method)

ผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ภาพรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วมของครู (n=250)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1 ด้านการบริหารวิชาการ	4.28	.53	มาก
2 ด้านการบริหารงบประมาณ	3.53	.81	มาก
3 ด้านการบริหารงานบุคคล	3.90	.69	มาก
4 ด้านการบริหารทั่วไป	3.57	.75	มาก
ภาพรวม	3.82	.62	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการ

บริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .53) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .69) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = .81) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ด้านการบริหารวิชาการ

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา		ระดับการมีส่วนร่วม (n=250)		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และความต้องการของท้องถิ่น	3.86	.93	มาก
2	การมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ และนโยบายของสถานศึกษา	4.24	.77	มาก
3	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพให้กับนักเรียน	3.67	1.07	มาก
4	การมีส่วนร่วมในการผลิต ใช้ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน	4.61	.55	มาก
5	การมีส่วนร่วมจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้สอดคล้องกับการจัดการสอน	4.12	.79	มาก
6	การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด นักศึกษาวิชาทหาร กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	4.34	.78	มาก
7	การมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน	4.55	.68	มาก
8	การมีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนภายในสถานศึกษา	4.55	.67	มาก
9	การมีส่วนร่วมในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	4.57	.59	มาก
10	การมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายใน	4.29	.81	มาก
ภาพรวม		4.28	.53	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = .53) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการผลิต ใช้ พัฒนา สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = .55) มีส่วนร่วม

อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = .59) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพให้กับนักเรียน ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 1.07) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ด้านการบริหารงบประมาณ

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา		ระดับการมีส่วนร่วม (n=250)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา	2.84	1.09	ปานกลาง
2	การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ และจัดตั้งงบประมาณประจำปี	3.90	.96	มาก
3	การมีส่วนร่วมในการใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการที่โรงเรียนกำหนด	3.86	1.05	มาก
4	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้งบประมาณของสถานศึกษา	2.86	1.25	ปานกลาง
5	การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้งบประมาณตามโครงการของสถานศึกษา	3.59	1.06	มาก
6	การมีส่วนร่วมในการรายงานผลการใช้งบประมาณของสถานศึกษาต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.22	1.16	ปานกลาง
7	การมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษา เช่น เงินบำรุงการศึกษา เงินบำรุงสมาคมต่าง ๆ เงินกิจกรรมการกุศล	4.47	.70	มาก
8	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบบัญชีการรับ จ่ายเงินของสถานศึกษาให้ถูกต้องตามระเบียบ	2.72	1.27	ปานกลาง
9	การมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ และครุภัณฑ์ภายในสถานศึกษา	3.93	.91	มาก
10	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ และครุภัณฑ์ของสถานศึกษา เช่น การจัดทำขอบเขตของงาน (TOR) การประกวดราคา การตรวจรับพัสดุ	3.88	.96	มาก
ภาพรวม		3.53	.81	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = .53) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและครุภัณฑ์ภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .91) มีส่วนร่วม

อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดตั้งงบประมาณประจำปี ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .96) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบบัญชีการรับจ่ายเงินของสถานศึกษาให้ถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 1.27) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคล

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา		ระดับการมีส่วนร่วม (n=250)		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาครู และบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ	3.67	1.02	มาก
2	การมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังของครูและบุคลากรในสถานศึกษา	3.39	1.18	มาก
3	การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน เข้าร่วม กิจกรรมเชิดชูเกียรติบุคลากรในสถานศึกษาในวาระสำคัญต่าง ๆ เช่น เกษียณอายุราชการ การเข้ารับตำแหน่งใหม่ การย้ายสถานศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา	4.32	.76	มาก
4	การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรในสถานศึกษา เช่น การเลื่อนเงินเดือน การพิจารณารางวัลเกียรติยศต่าง ๆ	3.63	1.22	มาก
5	การมีส่วนร่วมในการสร้างขวัญกำลังใจ และสวัสดิการต่าง ๆ แก่ครู และบุคลากรในสถานศึกษา	3.66	1.10	มาก
6	การมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียนให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ และความต้องการของสังคม	2.84	1.29	ปานกลาง
7	การมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ	4.40	.59	มาก
8	การมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อป้องกัน และแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน	4.51	.60	มาก
9	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียนในด้านต่าง ๆ	4.24	.71	มาก
10	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ประเทศชาติ และสังคมโลกต้องการ	4.36	.63	มาก
ภาพรวม		3.90	.69	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.90, S.D. = .69) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน ($\bar{x}$ = 4.51, S.D. = .60) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ

การมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{x}$ = 4.40, S.D. = .59) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียนให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการและความต้องการของสังคม ($\bar{x}$ = 2.84, S.D. = 1.29) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ด้านการบริหารทั่วไป

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา		ระดับการมีส่วนร่วม (n=250)		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1	การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษา	2.88	1.29	ปานกลาง
2	การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา	2.88	1.29	ปานกลาง
3	การมีส่วนร่วมในงานสารบรรณ เช่น การจัดทำ การรับ การส่ง หนังสือภายในภายนอก คำสั่งต่าง ๆ ในสถานศึกษา	3.85	.91	มาก
4	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการสื่อสารของสถานศึกษาให้รวดเร็วและทันสมัย	2.85	1.24	ปานกลาง
5	การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษา	4.49	.64	มาก
6	การมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	3.81	.96	มาก
7	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน และกิจกรรมบริการชุมชน	3.57	1.10	มาก
8	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนา อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สะอาด สวยงาม ปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้	3.84	.89	มาก
9	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา	3.77	.80	มาก
10	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมอนามัยและโภชนาการที่ดีของนักเรียนในสถานศึกษา	3.77	.79	มาก
ภาพรวม		3.57	.75	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.57, S.D. = .75) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษา ($\bar{x}$ = 4.49, S.D. = .64) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

รองลงมา คือ ครูมีส่วนร่วมในงานสารบรรณ เช่น การจัดทำ การรับ การส่ง หนังสือภายในภายนอกคำสั่งต่าง ๆ ในสถานศึกษา ($\bar{x}$ = 3.85, S.D. = .91) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการสื่อสารของสถานศึกษาให้รวดเร็วและทันสมัย ($\bar{x}$ = 2.85, S.D. = 1.24) มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี (n=156)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=94)		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.17	.56	4.47	.43	-4.74	.00*
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	3.29	.79	3.92	.66	-6.70	.00*
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.75	.72	4.15	.57	-4.91	.00*
4. ด้านการบริหารทั่วไป	3.41	.76	3.84	.67	-4.66	.00*
ภาพรวม	3.65	.63	4.09	.51	-6.04	.00*

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามากกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการทำงาน						F	p
	ต่ำกว่า 5 ปี		5-10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	(n=81)		(n=96)		(n=73)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.00	.50	4.31	.55	4.55	.40	24.31	.00*
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	3.06	.77	3.62	.72	3.93	.69	28.56	.00*
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.46	.66	4.00	.62	4.26	.56	33.88	.00*
4. ด้านการบริหารทั่วไป	3.13	.64	3.67	.72	3.93	.68	27.20	.00*
ภาพรวม	3.41	.56	3.90	.57	4.16	.50	37.63	.00*

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 7 พบว่า ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Post-hoc Comparison) พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกัน 3 คู่ คือ คู่ที่ 1 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน

5-10 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี คู่ที่ 2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี และคู่ที่ 3 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี กล่าวคือ ครูที่มีประสบการณ์มากกว่า มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า

สรุปผลการวิจัย

1. ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านการบริหารวิชาการ มีส่วนร่วมในการบริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการบริหารงบประมาณ มีส่วนร่วมในการบริหารอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้สถานศึกษาจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สถานศึกษาต้องดำเนินการนำนโยบายดังกล่าวสู่การปฏิบัติโดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหาร และตัดสินใจร่วมกันในการจัดการศึกษา ส่งผลให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การประเมินผล การปฏิบัติงาน และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในลักษณะการทำงานร่วมกันเพื่อไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับทับทิม แสงอินทร์ (2559) ที่กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้บุคคล หรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างอิสระ โดยกระทำด้วยความเต็มใจเพื่อให้

งานนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร สอดคล้องกับพัชรี มนัสสนิท (2560) ที่ศึกษาพบว่าครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก (เบญจมาศ กันแสน, 2560) ทำนองเดียวกับวรรณวิจิตร ชลธารสิหวัฒน์ (2560) ที่ศึกษาพบว่าครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก ครูและผู้บริหารกำหนดเป้าหมายร่วมกันอย่างชัดเจน รับผิดชอบหน้าที่และร่วมกันปฏิบัติงานให้สำเร็จเพื่อบรรลุเป้าหมาย ตลอดจนประเมินผลและร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อทำให้การทำงานผิดพลาดน้อยที่สุด (นพรัตน์ พิมพ์แสง, 2560; อรสา บัวป่า, 2559)

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทยมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวนมาก โดยครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจะมีความรู้และทักษะมาประยุกต์ใช้กับการทำงานในฝ่ายบริหารต่าง ๆ ได้อย่างดี ทำให้ได้รับโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของการบริหารด้านต่าง ๆ มากกว่า และได้รับการยอมรับจากบุคลากรในโรงเรียนให้เป็นตัวแทนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผนด้านการบริหาร ดังที่นลพรรณ บุญฤทธิ์ (2558) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยบุคคลด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา ความรู้ ความสามารถ ความถนัดต่าง ๆ มีผลต่อวิธีการทำงานและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับจารุวรรณ รากเงิน (2560) ที่ศึกษาพบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ทับทิม แสงอินทร์, 2559; เทวพร ขำเมธา, 2558) ทำนองเดียวกับสุทธิรา เกษมราษฎร์ (2559) ที่ศึกษาพบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คล้ายกับ พชรภรณ์ สิงห์สุรี (2558) ที่ศึกษาพบว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทยส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษที่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ อีกทั้งครูได้ทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลาย ส่งผลประสบการณ์ทำงาน มีภาวะผู้นำในการทำงาน รวมทั้งมีความรับผิดชอบสูง และได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารให้ทำงานที่สำคัญ ๆ จึงทำให้มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามากกว่า ดังที่พรพิมล พิทักษ์ธรรม (2559) ได้กล่าวไว้ว่า ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่สำคัญทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับซไมพร เพียพิมพ์ (2560) ได้ศึกษาพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันจะมีส่วนร่วมในการบริหารงานในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับ พิชญามณต์ แก้วพงศ์ (2560) ได้ศึกษาพบว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 (ภรณ์ทิพย์ ขำมาก, 2560; เขียวลักษณ์ บ่อเกิด, 2560)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดโครงการแนะแนวทางการวิชาการและวิชาชีพให้กับนักเรียน

ผ่านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการเนื้อหาสาระแต่ละรายวิชากับการนำไปใช้ประกอบอาชีพในรูปแบบของโครงงาน หรือนิทรรศการทางวิชาการ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและเป็นข้อมูลสำหรับผู้เรียนในการเลือกสาขาที่จะเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดระบบการตรวจสอบบัญชีการรับจ่ายเงินของสถานศึกษาและเผยแพร่ข้อมูลข้อมูลการเงินของสถานศึกษาในแต่ละภาคเรียน นอกจากนี้ควรเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นคณะกรรมการติดตามตรวจสอบบัญชีการรับจ่ายเงินของสถานศึกษา

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูเป็นมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการร่างกฎระเบียบของโรงเรียนขึ้นใหม่ให้มีความถูกต้องรวมทั้งสอดคล้องกับกฎกระทรวงและการเปลี่ยนแปลงทางบริบทของสังคม

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการในการกำหนดนโยบาย วางแผน เสนองบประมาณพัฒนา ปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา

5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยหรือบรรจุใหม่โดยจัดอบรมหัวข้อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงาน และมอบหมายให้ทำงานด้านต่าง ๆ ตามที่ถนัดหรือสนใจ เพื่อเปิดโอกาสให้ครูที่มีประสบการณ์น้อยมีส่วนร่วมในการบริหารงานและส่งเสริมประสบการณ์การทำงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านทั่วไป โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกนำไปใช้วางแผนพัฒนาด้านการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาแบบเชิงลึกเฉพาะด้านเพื่อพัฒนาการบริหารงานแต่ละด้านให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวทางในการปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- จารุวรรณ รากเงิน. (2560). *การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด*. (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ชไมพร เพียพิมพ์. (2560). *การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานในสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร*. (การศึกษานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- ทับทิม แสงอินทร์. (2559). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี*. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร).
- เทพพร ขำเมธา. (2558). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มสระยาโยธิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2*. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ไทยรัฐออนไลน์. (2555). *ผลประเมิน ร.ร.รอบสามภาพรวมตกต่ำ โรงเรียนเล็กอีสานไม่ผ่านมาตรฐาน*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/275639>
- นพรัตน์ พิมพ์แสง. (2560). *ความคิดเห็นของครูต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สุพรรณบุรี*. (การศึกษานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- นลพรรณ บุญฤทธิ์. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ มหาวิทยาลัยบูรพา).
- เบญจมาศ กันเสน. (2560). *การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนบ้านเนินมะปราง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2*. (การศึกษานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- พัชร มั่นสนธิ. (2560). *การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- พชรภรณ์ สิงห์สุริ. (2558). *การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- พิชญามณต์ แก้วพงศ์. (2560). *สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร*. (การศึกษานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- พรพิมล พัทธธรรม. (2559). *สมรรถนะในการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษา: โรงแรมคอสโม่แบงค็อก กรุงเทพมหานคร*. (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารจัดการองค์การ มหาวิทยาลัยเกริก).
- ภรณ์ทิพย์ ขำมาก. (2560). *การมีส่วนร่วมของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนรัฐบาล ในตำบลบางกระสอบ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1*. (การศึกษานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง).

- มุกดา แข็งแรง. (2560). *การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูโรงเรียนในเขตราชภัฏวชิรเวศน์ สังกัดกรุงเทพมหานคร*. (การศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- เยาวลักษณ์ บ่อเกิด. (2560). *การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี*. (การศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- วรรณวิจิตร ชลธารสินวัฒน์. (2560). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมวัดปทุมคงคา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร*. (การศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- สิริลักษณ์ วงศ์เพชร และกอบวิทย์ พิริยะวัฒน์. (2562). *กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมการประเมินภายนอก รอบสี่, 15 พฤศจิกายน 2562 โรงเรียนบางกะปิ. กรุงเทพฯ: โรงเรียนบางกะปิ.*
- สุทธิรา เกษมราษฎร์. (2559). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบ นวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. (2557). *รายงานผลการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ.2554-2558): รายงานวิทยุฯเขต*. กรุงเทพฯ: งานส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2.
- อรสา บัวป่า. (2559). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของกลุ่มโรงเรียนศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา เขาใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา เขต 4*. (การศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- อำภา สมันพิช. (2561). *การมีส่วนร่วมในการบริหารกับความยืดหยุ่นผู้ปกครองกับการของครูในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม).

Yamane, T. (1973). *Statistics, an introductory analysis*. (3rd ed.). New York: Harper & Row.